

DORDRECHTS MUSEUM

**Docentenhandleiding
Educatieprogramma**

**Selfies en portretten:
het oog van Jan Veth**

**Voortgezet onderwijs
Onderbouw
Beeldende vorming / tekenen**

Inhoud

Het Dordrechts Museum	p.3
Algemene doelstelling programma	p.3
Programma Selfies en portretten: het oog van Jan Veth	p.4
Vorbereidende les	p.5
Hoofdactiviteit Selfies en portretten: het oog van Jan Veth	p.6
Vervolgactiviteit	p.7
Praktische Informatie	p.8
- Planning	
- Groepsgrootte	
- Huisregels	
- Verwachtingen t.o.v. docenten & begeleiders	
- Contactpersonen museum	
- Openingstijden museum	

Dordrechts Museum

Het Dordrechts Museum laat jongeren – vanuit hun eigen belevingswereld – graag kunst op een nieuwe manier ervaren en beleven. Enthousiaste museumdocenten leren leerlingen gericht kijken om beeldende middelen te herkennen en duiden.

Het museum biedt verschillende educatiemogelijkheden; zoals interactieve rondleidingen, workshops of een combinatie van deze twee. Alle programma's bestaan uit een luister-, kijk- en doe-deel; interactief bezig zijn is cruciaal. Het allerbelangrijkste is dat leerlingen ervaren dat een museum leuk is. We willen iedereen een leerzaam maar vooral ook een inspirerend museumbezoek bieden. Al onze educatieprogramma's sluiten aan bij de curricula van het onderwijs.

Kijk voor actuele informatie en nieuws over de onderwijsprogramma's op [onze website](#).

Algemene doelstelling programma

Dit programma heeft als algemene doelstelling leerlingen vanuit hun eigen belevingswereld kennis te laten maken met portretkunst. Tijdens de interactieve rondleiding, de workshop en eventueel de voorbereidende en verwerkingsles op school leren leerlingen op zichzelf te reflecteren en kritisch na te denken over zowel de eigen identiteit als die van anderen.

Programma Selfies en portretten: het oog van Jan Veth

Het programma is geschikt voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Het bestaat uit twee delen: een interactieve rondleiding in het Dordrechts Museum gekoppeld aan een doedeel in de educatiestudio. Beide onderdelen worden begeleid door een museumdocent.

Opbouw van het programma

1. Een voorbereidende les in de klas verzorgd door de docent zelf, aan de hand van deze docentenhandleiding.
2. Een interactieve rondleiding door het museum gecombineerd met een creatieve opdracht in het atelier, begeleid door een museumdocent.
3. Een verwerkingsles naar aanleiding van het museumbezoek, verzorgd door de docent.

Doelen

- Leerlingen leren kunst kijken en praten erover met elkaar.
- Leerlingen leren op zichzelf te reflecteren en kritisch na te denken over zowel de eigen identiteit als die van anderen.
- Leerlingen bekijken en bespreken portretten en zelfportretten in het museum.
- Leerlingen zien het verband tussen de wijze waarop beeldende middelen worden gebruikt en de uitstraling van een portret.
- Leerlingen laten ervaren dat een museumbezoek leuk is.

1. Voorbereidende les

Waar	In de klas
Door	Docent beeldende vorming / tekenen
Wie	Onderbouw (VO)
Duur	45-60 min.
Doel	De leerlingen voorbereiden op het museumbezoek. Leerlingen alvast een beeld geven van waar ze naar gaan kijken in het museum, en te laten nadenken over wat hen zelf aanspreekt in een portret. Daarnaast alvast de interesse en nieuwsgierigheid wekken. Op deze manier is gebleken dat de leerlingen optimaal plezier zullen beleven tijdens het museumbezoek.
Benodigdheden	Leerlingen hebben een device (smartphone, tablet, chromebook, laptop of pc) nodig.
Inhoud	- Laat de leerlingen op internet afbeeldingen van (zelf)portretten opzoeken. Probeer ze te stimuleren om verschillende soorten portretten te zoeken; uit verschillende tijden, verschillende media/technieken/materialen (bijv. schilderij, foto, beeldhouwwerk etc.), verschillende stijlen en kunstenaars met diverse achtergronden. Ze kunnen Google gebruiken, maar ook collectiezoekers van musea (bijv. die van het Dordrechts Museum, Rijksmuseum of Metropolitan Museum of Modern Art). - Laat elke leerling 3 portretten die hij/zij mooi vindt en 3 portretten die hem/haar niet zo aanspreken verzamelen in een digitaal document. - Vervolgens gaan de leerlingen <u>per werk</u> één of enkele beeldaspecten benoemen die ervoor zorgen dat het portret ze juist wel of niet aanspreekt. Als hulpmiddel kunnen ze een kijkwijzer of analyseschema voor beeldende kunst gebruiken, eentje die de school/docent zelf gebruikt, of door bijv. te kijken naar bladzijde 2 van deze kijkwijzer. - Laat de leerlingen de portretten die ze aanspreken vergelijken met geslaagde selfies op hun telefoon of social media. Zijn er veel verschillen of juist overeenkomsten tussen de portretten en selfies die ze geslaagd vinden? - Bespreek klassikaal wat iets tot een geslaagd portret (of dat nu een schilderij of foto is) maakt, volgens de leerlingen.

2. Hoofdactiviteit

De interactieve rondleiding & creatieve workshop in de educatiestudio

Waar	In het museum: op de tentoonstelling <i>Het oog van Jan Veth</i> en in de educatiestudio
Door	Museumdocent
Wie	Onderbouw (VO)
Duur	Alleen rondleiding: 60 minuten Rondleiding en workshop: 90 minuten, waarvan 45 min rondleiding & 45 min workshop
Doel	Tijdens Selfies en portretten: het oog van Jan Veth staat het kijken naar en praten over kunst centraal. Dit wordt aangevuld met een creatieve activiteit over het thema identiteit. * De leerlingen leren op zichzelf te reflecteren en kritisch na te denken over zowel de eigen identiteit als die van anderen. * De leerlingen bekijken en bespreken portretten en zelfportretten in het museum. * De leerlingen zien het verband tussen de wijze waarop beeldende middelen worden gebruikt en de uitstraling van een portret.
Benodigheden	De docent(en)/leerling(en) hoeven niets mee te nemen.
Inhoud	Het thema van deze museumles is: identiteit. Wie ben ik? De kunstvorm bij uitstek om over dat thema in gesprek te gaan is het portret. Tijdens de museumles bekijken en bespreken de leerlingen (zelf)portretten uit het museum. - Wat zeggen deze kunstwerken over de identiteit van de voorgestelde personen? - Op welke manier komt die identiteit tot uitdrukking? Kleding en styling spelen daarbij een belangrijke rol, maar ook de houding van de geportretteerde en de omgeving waarin die geplaatst is. Aan de hand van actieve vragen worden de leerlingen uitgedaagd om te praten en nadenken over kunst.
De workshop	Tijdens de opdracht in de educatiestudio gaan de leerlingen aan de slag met het thema identiteit en maken ze een karikaturaal zelfportret.

3. Vervolgactiviteit

Waar	Op school
Door	De docent op school
Wie	Onderbouw (VO)
Duur	Minimaal 60 min. – maar het kan een uitgebreidere opdracht worden indien gewenst.
Doel	Na inspiratie op de tentoonstelling op te hebben gedaan, het gebruiken van deze inspiratie voor een laagdrempelig en creatief zelfportret dat hun identiteit verbeeldt.
Benodigdheden	- Doeblad "Kijken & kiezen" (in te vullen na de workshop, op de tentoonstelling) → de museumdocent kan indien nodig laten zien waar deze doebladen te vinden zijn - Uitgeprinte foto van de leerling, op de dezelfde grootte als het uiteindelijke zelfportret (en vanuit het gewenste perspectief) OF De reeds op tekenpapier overgetrokken contouren (overgetrokken van een foto) - Tekenmateriaal
Inhoud	(- De leerlingen gebruiken de foto om de contouren van hun gezicht (en deel van het lichaam, indien gewenst) over te trekken op een tekenvel. Dit kunnen ze bijv. tegen een raam doen.) - Aan hand van de op het doeblad ("Kijken & kiezen") omcirkelde beeldaspecten werken ze hun zelfportret uit. Dit kan met bijv. kleurpotloden, stiften, krijt, verf...

Praktische Informatie

Planning

Neem uiterlijk 2 weken van tevoren contact op met de afdeling educatie (zie contactpersonen) om uw bezoek aan het museum te plannen.

Groepsgrootte

De maximale groepsgrootte per programma is 30 leerlingen. Deze 30 leerlingen worden in 2 groepen van 15 verdeeld. Beide groepen worden begeleid door een enthousiaste museumdocent.

Huisregels Dordrechts Museum

Om beschadiging van kunstwerken en overlast voor andere bezoekers te voorkomen, gelden er een aantal algemene huisregels in het museum.

1. Jassen en tassen mogen niet mee het museum in en kunnen worden achtergelaten in de garderobe.
2. Omdat er ook andere bezoekers in het museum zijn die rustig willen rondkijken, praat je zachtjes en loop je rustig rond.
3. Schrijven mag alleen met potlood.
4. De kunstwerken mogen niet worden aangeraakt omdat ze erg kwetsbaar zijn.
5. Er mag in het museum niet worden gegeten en gedronken.
6. Aanwijzingen van het museum personeel moeten altijd worden opgevolgd.
7. Leerlingen mogen niet alleen door het museum dwalen.
8. Er moet per 15 leerlingen 1 begeleider (bijv. een docent) aanwezig zijn.

Verwachtingen t.a.v. ouders, begeleiders en docenten

Van de scholen verwachten wij dat zij het museum op de hoogte stellen van de aard van de groep. Ook wordt begeleiding vanuit school verwacht. Van docent en begeleiders verwachten we dat ze meedoen met het programma en als het nodig is orde houden.

Het programma is uiteraard bedoeld voor de leerlingen, zij geven dus de antwoorden. Zowel docent als begeleiders zien er op toe dat de huisregels worden nageleefd. De docent is mede verantwoordelijk voor het slagen van het museumbezoek. Hij/zij stelt de begeleiders en de leerlingen op de hoogte van de huisregels en wat er van hen wordt verwacht.

Openingstijden Dordrechts Museum

Di t/m vrij 11:00 -17:00

Zat & zon 11:00 -17:00

N.B. het is mogelijk om buiten deze openingstijden een schoolprogramma te boeken

Contactpersoon Educatie

Sifra Wieldraaijer

Medewerker educatie onderwijs

s.wieldraaijer@dordrecht.nl

Tel. nr. +31 (0)78 770 5308

Algemeen nummer Dordrechts Museum

078-7708708

Website Dordrechts Museum

www.dordrechtmuseum.nl

Dordrechts Museum, foto vanuit de tuin

Betaling

U kunt de rondleiding en eventuele entreekosten op de volgende wijzen betalen:

- contant aan de kassa
- op rekening

Geeft u alstublieft van te voren aan hoe u wilt betalen, dan kunnen de baliemedewerkers daar alvast rekening mee houden.

Wij wensen u en uw leerlingen een leuk en inspirerend bezoek!